

Handläggare
Leila Massih
Telefon: 08-50809306**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2024-03-21

Remiss av Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/1303

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Förvaltningen är positiv till att Stockholms stad tar fram ett samlat stadsövergripande program för idrott, motion och friluftsliv. Syftet med programmet är att ge vägledning i prioriteringar och strategier för att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet. Förvaltningen anser att arbetet med folkhälsa och fysisk aktivitet genomsyrar stadsdelsnämndens samtliga verksamhetsområden och ser att förvaltningen i hög grad arbetar med de utpekade uppdrag som tillskrivs stadsdelsnämnderna.

Förvaltningen håller med om valen av de prioriterade grupperna som redovisas i programmet, det vill säga barn och ungdomar i åldern 7-20 år, med fokus på inaktiva. Vidare prioriteras ungdomar 13-20 år, särskilt flickor och ungdomar med låg socioekonomisk status samt personer med funktionsnedsättning från 7 år. Samtidigt vill förvaltningen särskilt lyfta att Stockholm har en växande åldrande befolkning och att detta är en grupp som särskilt behöver beaktas. Enligt förvaltningen bör det också uppmärksammas att det kan finns skillnader i behov i olika stadsdelsområden och att insatserna behöver anpassas utifrån lokala förutsättningar.

Förvaltningen vill understryka parkernas och grönområdenas betydelse för motion, lek och rekreation och att de är lika viktiga för folkhälsan som tillgången till idrottsanläggningar. Förvaltningen anser att Stockholms stad har ett stort ansvar att i stadsutvecklingsprocesser säkerställa behovet av såväl parkmark, naturmark och idrottsmark.

Bakgrund

Stockholm stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024 – 2028 har tagits fram. Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, samtliga facknämnder, samtliga stadsdelsnämnder, Stockholms stadshus AB, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor samt till RF-SISU Stockholm. Yttranden ska vara kommunstyrelsen till handa senast den 8 april 2024.

Ärendet

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv är ett stadsövergripande program som gäller för stadens samtliga nämnder och bolag. Det övergripande målet är att genom ökad fysisk aktivitet förbättra folkhälsan och minska ojämlikheter i hälsa. Störst hälsoeffekt får individer som går från inaktivitet till att utöva någon form av regelbunden fysisk aktivitet. Målet är därför att fler stockholmare ska börja idrotta eller motionera regelbundet. Syftet med programmet är att ge vägledning i prioriteringar och strategier för att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet. För att ytterligare stärka idrottsstaden Stockholm tar staden med det här programmet ett samlat grepp om idrott, motion och friluftsliv. Fokus är att få fler stockholmare i rörelse oavsett form eller organisering.

Prioriterade grupper

Staden ska arbeta för ett Stockholm där *alla invånare* vill och kan röra på sig, oavsett ålder. För att lägga grunden för en fysiskt aktiv livsstil inriktas stadens arbete särskilt på barn och ungdomar i åldern 7-20 år, med fokus på inaktiva. För att utjämna skillnader i hälsa utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv ska staden prioritera att stimulera de grupper som idrottar eller motionerar i mindre utsträckning än snittet. Stockholms stad ska särskilt prioritera ungdomar 13-20 år, särskilt flickor och ungdomar med låg socioekonomisk status samt personer med funktionsnedsättning från 7 år.

Idrottsstaden Stockholm

I idrottsstaden Stockholm ska likvärdiga möjligheter för alla att vara fysiskt aktiva erbjudas oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Ambitionerna för idrottsstaden Stockholm presenteras under rubrikerna *Aktiv hela livet*, *Ett tillgängligt friluftsliv*, *Föreningslivet stärker folkhälsan*, *Hälsosam elitidrott* samt *Hållbara evenemang som inspirerar*. Under dessa rubriker presenteras i slutet av programmet flertalet uppdrag och vilka nämnder/bolag som berörs av dem.

Nedan följer de uppdrag som berör stadsdelsnämnderna i olika utsträckning. Stadsdelsnämnderna har inte ensamt ansvar för dessa uppdrag utan det är i regel flera nämnder som ansvarar och berörs av dem.

- Bedriva ett aktivt hälsofrämjande arbete för stadens anställda.
- Ansvara för att personer boende i LSS bostad erbjuds möjlighet till regelbunden fysisk aktivitet.
- Stimulera barn i förskoleåldern till fysisk aktivitet med fokus på lek och rörelseglädje.
- Främja fysisk aktivitet bland äldre stockholmare.
- Identifiera och undanröja eventuella hinder som finns för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i idrotts-, motions- och friluftaktiviteter.
- Ansvara för att en del av eller alla maskiner är tillgänglighetsanpassade vid nyetablering av utegym.
- Underlätta för föreningsverksamhet i vattennära lägen.
- Utveckling av naturreservat och andra miljöer för friluftsliv.
- Inspirera och möjliggöra utövande av friluftsliv för besökare och boende vid fritidsgårdar, korttidsboenden och LSS-bostäder.
- Ansvar för att stadens strandbad har god hållbarhet, tillgänglighet och är attraktiva och inbjudande för vattennära rekreation.
- I egen regi eller i samarbete med andra anordna aktiviteter vid strandbaden under somrarna.
- Utveckla stadens motionsspår.
- Regelbundet utvärdera och i dialog med föreningslivet utveckla föreningsstödet för att anpassa det till samhällets och idrottens utveckling och på så vis bibehålla ett modernt och effektivt stöd som bidrar till måluppfyllelse.
- Aktivt arbeta för att underlätta administrationen för föreningar.
- Stötta sociala initiativ från föreningslivet som bidrar till stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.
- Stötta och underlätta för föreningar som anordnar större tävlingar, cuper och turneringar.
- Utveckla utbudet av idrotts- och motionsaktiviteter för högstadie- och gymnasieelever, inklusive elever i anpassade grund- och gymnasieskolor, i anslutning till skoldagens start eller slut.
- Samverka med berörda nämnder och civilsamhället för att främja fysisk aktivitet hos särskilt sårbara grupper som finns inom nämndens ansvarsområden.
- Verka för mer organiserad verksamhet på spontanidrottsytor riktat till specifika målgrupper, särskilt flickor.

- Ansvar för att fritidsgårdar och parklekar regelbundet arrangerar kostnadsfria aktiviteter som främjar rörelse för barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning.
- Genomföra jämställdhetsanalys vid varje investering i idrottsanläggningar, såväl ny- som reinvestering, som görs inom respektive nämnds ansvarsområde samt tydliggöra vilka som ska nås med investeringen.
- Verka för att utbudet av ytor för fysisk aktivitet motsvarar efterfrågan i så stor utsträckning som möjligt. Särskild hänsyn ska tas till de idag fysiskt inaktivas önskemål.
- Verka för att staden kan erbjuda en mångfald i anläggningar och ytor för spontanidrott.

I programmet finns fler uppdrag, som berör andra nämnder och bolag.

Fokusområden

Parallellt med det främjande arbete som beskrivs under Idrottsstaden Stockholm, ett arbete som aktiverar ett stort antal stockholmare, har staden identifierat tre fokusområden som har stor potential att nå de grupper som står långt ifrån fysisk aktivitet. De tre fokusområdena är följande:

- En aktiv skola

Skolan är en av de viktigaste arenorna för att stimulera fler barn och ungdomar till fysisk aktivitet. För att skolan ska kunna stimulera fler till fysisk aktivitet är det en förutsättning att det sker ett samarbete mellan skolan och aktörer som organiserar idrott och motion. Staden ska ta initiativ till att utveckla fler organiserade idrotts- och motionsaktiviteter i direkt anslutning till skoldagens start eller slut.

- Organiserad motion och idrott för alla

För att stimulera fler till fysisk aktivitet krävs ett mångfacetterat utbud av motions- och idrottsmöjligheter i olika organisationsformer där en del är anpassat för personer med olika funktionsvariationer. Organiserade fritidsaktiviteter är en viktig skyddsfaktor för goda uppväxtvillkor.

- Anläggningar och ytor som främjar rörelse

Ett Stockholm som växer innebär att efterfrågan på idrottsanläggningar och ytor för fysisk aktivitet och friluftsliv kommer att öka till följd av förväntad befolkningsökning. Tillgång till anläggningar och ytor för fysisk aktivitet fyller en central roll för att få fler att röra på sig mer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stadsutveckling i samråd med förskoleavdelningen, socialtjänstavdelningen samt äldreomsorgsavdelningen.

Förvaltningens synpunkter

Enligt förvaltningen är det positivt att Stockholms stad tar fram ett samlat stadsövergripande program för idrott, motion och friluftsliv. Förvaltningen ser gärna att det förtydligas hur programmet förhåller sig till stadens övriga styrdokument kopplade till idrott samt att det förklaras närmare hur uppdragen i programmet ska följas upp.

Förvaltningen anser att arbetet med folkhälsa och fysisk aktivitet genomsyrar stadsdelsnämndens samtliga verksamhetsområden och ser att förvaltningen i hög grad arbetar med de utpekade uppdrag som tillskrivs stadsdelsnämnderna. Enligt förvaltningen ligger programmet i linje med andra styrdokument som förvaltningen arbetar efter, till exempel läroplanen för förskolan, stadens handlingsplan för äldrevänlig stad och förvaltningens lokala parkplan. Förvaltningen arbetar med att skapa möjligheter till fysisk aktivitet till exempel inom förskolan, på särskilda boenden, dagverksamheter, fritidsgårdar och genom att värna och utveckla parkmiljöer som inspirerar till lek och rörelse. Till exempel arbetar förvaltningens utförarenhet LSS med olika strategier och metoder för att enskilda ska erbjudas möjligheter till att regelbundet delta i fritids-, idrotts- och kulturaktiviteter i syfte att främja en meningsfull och hälsosam livsstil. Samtliga verksamheter har fritids- och kulturombud och aktiviteter planeras enskilt och i grupp enligt önskemål, till exempel tas träningsprogram fram som kan utföras i hemmet eller på gym.

För att lyckas med uppdragen fullt ut anser förvaltningen att det krävs resurser samt samverkan mellan stadens nämnder, med föreningslivet och civilsamhället. Förvaltningen deltar till exempel i samverkan med idrottsförvaltningen och äldreförvaltningen angående hälsoaktiviteter för äldre bland annat i planering och genomförande av den stadsövergripande hälsoveckan för seniorer. Förvaltningen ser gärna ett fortsatt utvecklat samarbete med bland andra idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen, som kan lotsa och bidra till förvaltningens folkhälsoarbete inom alla verksamhetsområden.

Enligt förvaltningen är tillgången på tillgänglighetsanpassade idrottsanläggningar/-lokaler en viktig förutsättning för att målen i programmet ska kunna uppnås. Här ser förvaltningen att det behövs både nya anläggningar och en upprustning av befintliga lokaler

samt fokus på anpassningar för personer med olika funktionsvariationer. Inom Norra innerstadens stadsdelsområde ser förvaltningen särskilt ett behov av simhall och då framförallt inom stadsdelen Norrmalm. Detta är ett behov som också lyfts i Stockholms stads strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. En ny planerad sim- och idrottshall i Norra Djurgårdsstaden ska möta detta behov, vilket förvaltningen är positiv till, men det förutsätter att staden verkar för bättre kollektivtrafik till Norra Djurgårdsstaden. I sammanhanget vill förvaltningen understryka att det är angeläget att det sommaröppna Vanadisbadet fortsätter vara en anläggning öppen för allmänheten som erbjuder aktiviteter särskilt för barn och unga.

Förvaltningen håller med om valen av de prioriterade grupperna som redovisas i programmet. Det vill säga att barn och ungdomar i åldern 7-20 år, med fokus på inaktiva, är prioriterade. Vidare prioriteras ungdomar 13-20 år, särskilt flickor och ungdomar med låg socioekonomisk status samt personer med funktionsnedsättning från 7 år. Samtidigt vill förvaltningen särskilt lyfta att Stockholm har en växande åldrande befolkning och att detta är en grupp som särskilt behöver beaktas. Förvaltningen ser att kraven på att möta upp för behoven hos denna målgrupp kommer att öka. Enligt förvaltningen bör det också uppmärksammas att det kan finnas skillnader i behov i olika stadsdelsområden och att insatserna behöver anpassas utifrån lokala förutsättningar.

Förvaltningen välkomnar att det i programmet framgår att stor del av befolkningens fysiska aktivitet utövas på mark som inte primärt är anlagd för idrott och motion, till exempel parker och naturområden. Förvaltningen vill understryka parkernas och grönområdenas betydelse för motion, lek och rekreation. Parkerna har stor betydelse för folkhälsan inte bara på de platser där det finns anlagda spontanidrottsytor. Motion utövas överallt i parker och grönområden. Förvaltningen anser att det i den täta och växande staden finns ett behov av öppna oprogrammerade grösytor som kan användas till en mängd olika aktiviteter.

I programmet finns uppdraget ”Tillsammans verka för att tillräckligt med idrottsmark avsätts vid stadsutveckling samt att idrotts- och motionsanläggningar uppförs”. Förvaltningen kan inte nog understryka vikten av att i stadsutvecklingen även planera in park och grönytor som en lika viktig del för folkhälsan. Förvaltningen ser att konkurrensen om marken ökar när Stockholm växer och ofta hamnar olika värden och behov i konflikt. Det finns flera exempel på då idrottsmark och parkmark bebyggs, där behovet av idrott och park inte uppfylls samt där parkmark bebyggs med idrottsanläggningar. Förvaltningen anser att Stockholms stad har ett

stort ansvar att i stadsutvecklingsprocesser säkerställa behovet av såväl parkmark, naturmark och idrottsmark.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Karin Ekrin
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Stockholm stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024 –
2028

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2024-02-26
Karin Ekrim, Avdelningschef	2024-02-26